

09.01.2017

Kj/1

§ 19

Työllisyydenhoidon Helsinki-lisän raportointi ja arviointi sekä myöntämisehtojen päivittäminen

HEL 2015-006992 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä saadun selvityksen tiedoksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteenä olevat työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämistä koskevat perusteet noudatettavaksi 01.01.2017 lukien ja oikeuttaa kaupunginkanslian elinkeinojohtajan antamaan tarvittaessa täydentäviä ohjeita periaatteiden soveltamiseksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kumota kaupunginhallituksen 17.8.2015 tekemän päätöksen § 743 Helsinki-lisän myöntämisen perusteista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, Palvelupäällikkö, puhelin: 0403526791
annamaija.aalto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinki-lisän raportointi ja arviointi -raportti
- 2 Ehdotetut Helsinki-lisän myöntämisen periaatteet
- 3 Voimassa olevat Helsinki-lisän myöntämisen periaatteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunki on kannustanut työnantajia rekrytoimaan työttömiä helsinkiläisiä maksamalla työllisyydenhoidon kunta- eli Helsinki-lisää vuodesta 1998 lähtien. Kaupunginhallitus edellytti päätöksessä Helsinki-lisän myöntämisperusteiden uudistamisesta (17.8.2015, § 743) raportointia ja arviointia Helsinki-lisästä. Arvioinnissa tuli toimeksiannon

mukaan kiinnittää erityistä huomiota lisän vaikuttavuuden arviointiin työllisyydenhoidossa.

Helsinki-lisän uudistuksessa (17.8.2015, § 743) tuen myöntämisperusteita muutettiin EU:n ryhmäpoikkeusasetuksen ja kansallisen palkkatukilainsäädännön noudattamiseksi ja lisä jaettiin yhdistyksille, säätiöille ja vajaakuntoisia työllistävälle yrityksille suunnattuun työllistämistukeen ja kaikille työnantajille suunnattuun rekryointitukeen. Vuoden 2015 uudistuksen tavoite oli, että uudet myöntämisperusteet parantavat Helsinki-lisän vaikuttavuutta: Helsinki-lisän rekryointituki lähentää matkaa välityö- ja avointen työmarkkinoiden välillä ja Helsinki-lisän työllistämistuki kohdentuu aiempaa useammalle työnantajille ja työntekijöille. Helsinki-lisä on kaupungille taloudellisesti kannattava tuki silloin, kun se suuntautuu henkilöille, joista kaupunki maksaa työmarkkinatuen kuntaosuutta tai kun se suuntautuu kuntaosuusmaksun ehkäisemiseksi.

Rekryointituella työllistyy lähtökohtaisesti lähempänä avoimia työmarkkinoita olevia työttömiä kuin työllistämistuella, jonka kohderyhmään kuuluu vaikeammin työllistyviä henkilöitä. Tukimuodoilla on erilaiset tehtävät: rekryointitukijakson jälkeen on perusteltua odottaa työllistymistä avoimille työmarkkinoille, mutta työllistämistukijakson kohdalla positiivisena lopputuloksena voi pitää esimerkiksi vajaakuntoisen henkilön työelämäosallisuuden ja toimintakyvyn lisäämistä tai palkkatukityön jatkumista joko samalla tai toisella työnantajalla.

Tuen vaikuttavuus

Uusimuotoista tukea käyttäneet työnantajat ovat kesällä 2016 tehdyn kyselytutkimuksen perusteella erittäin tyytyväisiä Helsinki-lisään ja kokevat sen merkittäväksi avuksi rekryoinnissa. Helsinki-lisän työpaikkoja synnyttävästä vaikutuksesta kertoo, että suurin osa vastaajista ilmoittaa Helsinki-lisän käytön motiiviksi halun palkata uusi työntekijä tilanteessa, jossa työllistäminen ei olisi ollut mahdollista ilman kaupungin taloudellista tukea. Yrityksiin haetaan Helsinki-lisällä pääosin pitkäaikaista työvoimaa, mutta yhdistyksissä resurssit eivät yleensä mahdollista työsuhteiden jatkamista Helsinki-lisän päättyessä. Helsinki-lisään uudistuksessa käyttöön otettu rekryointipalkkio, joka maksetaan työsuhteen jatkuttua vuoden, kiinnostaa kaikkia työnantajia ja etenkin rekryointituen käyttäjiä. Palkkio toimii vastausten perusteella varsin merkittävänä kannustimena työsuhteiden jatkamiselle tukijakson päättyessä, mutta tämä ei vielä näy konkreettisina rekryointipalkkiohakemuksina.

Työllisyydenhoidon seurantakysely, ns. vaikuttavuusmittaristo, selvittää henkilöasiakkaan tilannetta kuusi kuukautta tukijakson päättymisen jälkeen. Vuoden 2016 työllisyydenhoidon vaikuttavuusmittaristoa varten

tähän mennessä haastatelluille on pääosin myönnetty Helsinki-lisää vanhoilla myöntämisperusteilla. Näiden haastatteluiden alustavat tulokset antavat viitteitä, että työllistyminen avoimille työmarkkinoille Helsinki-lisäjakson jälkeen on kasvanut. Aineisto on tässä vaiheessa niin pieni, ettei vaikuttavuudesta voi vielä tehdä tilastollisesti päteviä johtopäätöksiä. Tarkempia ja kattavampia tuloksia Helsinki-lisän uudistamisen vaikutuksista työsuhteiden jatkumiseen saadaan vasta keväällä 2017 valmistuvasta työllisyydenhoidon vuoden 2016 vaikuttavuusmittaristosta.

Helsinki-lisän uudistuksessa tukijaksojen enimmäiskestoja lyhennettiin, jotta määrärahaa voitaisiin käyttää entistä useamman henkilön työllistämiseen. Tästä huolimatta lokakuuhun 2016 mennessä sekä tuella työllistyneiden että tukea vastaanottaneiden yritysten ja yhteisöjen määrät ovat kuitenkin pudonneet merkittävästi edellisvuoden tasosta. Laskua selittää osittain työllistämistuen myöntämistä alkuvuonna rajoittaneet haasteet TE-toimiston myöntämien palkkatukijaksojen pituuksien yhteensovittamisessa Helsinki-lisään. Lokakuun puolivälissä Helsinki-lisällä on vuoden 2016 aikana työllistynyt 377 henkilöä ja tukeen budjetoidusta 3,4 miljoonasta eurosta on sidottu 47,8 prosenttia. Noin 15 prosenttia työsuhteista on alkanut rekrytointituen avulla ja loput työllistämistuella.

Tuen vaikuttavuutta pyritään lisäämään parantamalla edelleen kaupungin työllisyyspalveluiden yritys yhteistyötä ja siten rekrytointitukijaksoja. Osana kehittämistä Helsinki-lisän viestinnässä ja palvelumuotoilussa on mukana viestintätoimisto. Lisäksi Helsinki-lisällä palkatuille työntekijöille tarjolla olevia kaupungin työllisyyskoulutuksia tarjotaan jatkossa tehostetusti jatkotyöllistymisen parantamiseksi.

Myöntämisperusteiden päivittäminen

Vaikka uudistetun Helsinki-lisän vaikuttavuudesta henkilöiden työllistämiseen tukijakson jälkeen saadaan kattavampi käsitys vasta vaikuttavuusmittaristo-seurantakyselyn valmistumisen yhteydessä keväällä 2017, ehdotetaan tässä yhteydessä myöntämisperusteiden päivittämistä. Päivittämistarve perustuu yhä jatkuneeseen pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun, työllisyyspalveluiden asiakkaiden yhdenvertaisuuden parantamiseen sekä palveluiden nopean pilotoinnin tarpeeseen. Lisäksi myöntämisperusteiden päivittämisellä varaudutaan toimintaympäristömuutoksiin odotettavissa olevan työssäoloehdon muutoksen myötä pidentämällä tuen enimmäiskestoja.

Uudet kohderyhmät pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi

Myöntämisperusteiden päivittämisessä ehdotetaan Helsinki-lisän kohderyhmiä koskemaan sellaisia työllistymisen tukea tarvitsevia uusia

kohderyhmiä, joiden työttömyyden pitkittymiseen voitaisiin vaikuttaa myönteisesti Helsinki-lisän avulla. Helsinki-lisän kohderyhmälajennus tarkoittaisi tuen ulottamista a) kaksi vuotta (24 kk 28 kk:n aikana) työttömänä olleisiin, b) kuntien velvoitetyöllistettäviin sekä c) kaikkiin työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) asiakkaisiin.

Muutosten myötä kohderyhmän koko kasvaisi arviolta 35 prosenttia noin 20 000 henkilöstä 27 000 henkilöön. Lyhentämällä työttömyyden keston vaatimusta saadaan Helsinki-lisän piiriin erityisesti sellaisia työnhakijoita, jotka voivat työllistyä rekrytointituella yrityksiin ja joiden jatkotyöllistymiselle on paremmat edellytykset. Muutokset parantavat sekä Helsinki-lisän kattavuutta että Helsinki-lisäjaksojen vaikuttavuutta ja ehkäisevät työmarkkinatuen kuntaosuuden piiriin päätymistä.

a) Kaksi vuotta työttömänä olleet. Työttömyyden keston alarajaa Helsinki-lisän saamiseksi ehdotetaan laskettavan kahteen vuoteen. Tällä hetkellä Helsinki-lisän nykyiset myöntämisperusteet rajaavat tuen piiristä monia, joiden tilanteeseen Helsinki-lisä voi tuoda ratkaisun. Palvelutarve Helsinki-lisään syntyy jo ennen kuntaosuuslistalle päätymistä. Koska työllistymisen todennäköisyys on varsin pieni työttömyysjakson pitkittyttyä monivuotiseksi, on kaupungin etujen mukaista pyrkiä katkaisemaan työttömyysjakso ennaltaehkäisevästi jo ennen kuntaosuuslistalle päätymistä. Kaksi vuotta kestänyt työttömyys on myös viestinnällisesti selkeä kriteeri sekä työnhakijoille että työnantajille verrattuna nykyiseen hallinnolliseen rajaukseen 300 passiivisesta työmarkkinatuki-päivästä.

b) Kuntien velvoitetyöllistettävät. Kunnilla on velvollisuus järjestää TE-toimiston osoituksesta kuuden kuukauden ajaksi työntekomahdollisuus 57-59-vuotiaille työttömille työnhakijoille, joiden oikeus palkansaajan työttömyyspäivärahaan päättyy. Kaupungin palkatessa työllistämismelvoitteen piiriin kuuluvan henkilön, TE-toimisto maksaa palkkatukena 50 % velvoitetyöllistetyn palkkakustannuksista. Kunnan työllistämismelvoitteen piiriin tulevat työnhakijat eivät nykyisellään ole oikeutettuja Helsinki-lisään, koska he eivät ole saaneet työmarkkinatukea. Kaupungin kannattaa kuitenkin pyrkiä tukemaan heidän työllistymistään muuallekin kuin kaupunkiorganisaatioon, koska TE-toimiston osoittaman työllistämismelvoitteen välttäminen säästää kaupungin palkkakustannuksista, mahdollistaa työnhakijalle pääsyn paremmin osaamistaan vastaavaan työhön ja luo paremmat edellytykset jatkotyöllistymiselle. Velvoitetyöllistettävät ovat saaneet työttömyysetuutta noin kaksi vuotta, joten muutos ei erikseen kasvata kohderyhmää.

c) Monialaisen yhteispalvelun (TYP) asiakkaat. Vuoden 2017 alussa työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) siirtyy kaupunginkanslian alaisuuteen. Monialaisen yhteispalvelun tarve arvioidaan,

kun työtön on saanut työmarkkinatukea vähintään 300 päivää työttömyyden perusteella; täyttänyt 25 vuotta ja hän on ollut työtön yhtäjaksoisesti 12 kuukautta; tai alle 25-vuotias ja hän on ollut työtön yhtäjaksoisesti kuusi kuukautta. TYP-asiakkuus riittää henkilön kohdalla todisteeksi palvelutarpeesta ja Helsinki-lisän hyödyistä. Nykyiset myöntämisperusteet rajaavat arviolta 1600 asiakasta tuen ulkopuolelle. Työelämään siirtyminen sijoittuu pääasiassa TYP-asiakkuuden loppupäähän, jolloin suurin osa asiakkaista on ollut työttömänä vähintään kahden vuoden ajan.

Palveluiden nopea pilotointi

Helsinki-lisän myöntäminen nykyistä joustavammin kaupungin työllisyydenhoidon kokeilujen kohderyhmille mahdollistaisi uusien, nykyistä vaikuttavampien, toimintatapojen syntymisen työllisyydenhoidossa. Jotta myöntämisedellytyksistä voidaan poiketa, on kokeilulla oltava hallittava asiakasvirta.

Helsinki-lisän tukijaksojen enimmäiskeston pidentäminen

Alustavien tietojen mukaan vuoden 2017 alusta on tulossa TE-hallinnon linjaus, jossa palkkatukityö kerryttää työssäoloehtoaa vain 75-prosenttisesti nykyisen 100 prosentin sijaan. Riittävällä jakson pituudella varmistetaan työssäoloehdon täytyminen tukityön aikana ja siten henkilöiden poistuminen kuntaosuuslistalta. Tästä syystä ehdotetaan tuen keston enimmäiskeston nostamista kymmeneen kuukauteen.

Tukijakson pidentäminen vaikuttaa nykyisin vuoden mittaisesta työsuhteesta Helsinki-lisä-tukijakso mukaanlukien kertapalkkiona maksettavan rekryointipalkkion määräytymiseen. Kymmenen tukikuukauden jälkeen nykyinen vuoden työsuhteen vaatimus ei ole merkittävä, joten sen sijaan ehdotetaan, että tukijakson jälkeen vähintään kuusi kuukautta jatkuneesta työsuhteesta maksetaan kertapalkkiona rekryointipalkkio.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, Palvelupäällikkö, puhelin: 0403526791
annamaija.aalto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinki-lisän raportointi ja arviointi -raportti
- 2 Ehdotetut Helsinki-lisän myöntämisen periaatteet
- 3 Voimassa olevat Helsinki-lisän myöntämisen periaatteet

09.01.2017

Kj/1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.12.2016 § 1155

HEL 2015-006992 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

19.12.2016 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mirka Vainikan ehdotuksesta.

17.08.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

10.08.2015 Pöydälle

22.06.2015 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, Palvelupäällikkö, puhelin: 0403526791
annamaija.aalto(a)hel.fi